

Sygn. akt I C 918/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 września 2018r.

sprawy z powództwa **B. (...) N. (...) z/s w G. (...)** 221)

przeciwko pozwanemu **D. L. (PESEL (...))**

o zapłatę

oddala powództwo ponad kwotę 30.977,22zł (trzydzieści tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt siedem złotych 22/100) zasądzoną nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 15 września 2017r. w sprawie o sygn. akt X Nc 48683/17.

Sygn. akt I C 918/18

UZASADNIENIE

W dniu 29 sierpnia 2017r. powód B. (...) N. (...) w G. skierował do Sądu Rejonowego w Elblągu żądanie zasądzenia od pozwanego D. L. kwoty 56.553,73zł wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną powołując się w tym zakresie na przelew uprawnień oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy o kredyt gotówkowy łączącej pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 15 września 2017r. w sprawie o sygn. akt X Nc 48683/17 uwzględniono w całości roszczenia powództwa i rozstrzygnięto o kosztach postępowania.

Pozwany wniósł sprzeciw od opisanego wyżej orzeczenia.

Pozwany zaskarżył przedmiotowy nakaz w części i wniósł o oddalenie powództwa w zakresie naliczonych odsetek.

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2018r. Sąd Rejonowy w Elblągu w sprawie o sygn. akt I C 91/18 stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania według właściwości miejscowej i rzeczowej tut. Sądowi.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko procesowe w sprawie.

Na rozprawie w dniu 11 lipca 2018r. pozwany D. L. sprecyzował zakres i granice zaskarżenia opisanego wyżej nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, w ten sposób, że oświadczył, iż zaskarżając to orzeczenie w części kwestionuje wszelkie odsetki naliczone od kapitału głównego, natomiast nie neguje kwoty kapitału w wysokości 30.977,22zł. Pozwany w stosunku do kwestionowanych odsetek podniósł również zarzut przedawnienia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 25 sierpnia 2018r. pozwany D. L. zawarł z poprzednikiem prawnym powoda B. (...)N. (...) w G. – (...) z/s w P. Oddział w Polsce z/s w W. umowę o kredyt konsolidacyjny i odnawialny nr (...).

Kontrakt miał charakter terminowi, pozwany miał uiścić pozyskany kapitał i należności uboczne w 72 ratach.

Pozwany nie wykonał w całości postanowień umowy i posiadał wobec poprzednika prawnego powoda zaległości.

Powyższe spowodowało, że poprzednik prawny powoda wypowiedział warunki umowy, a następnie wszczął i prowadził w stosunku do pozwanego postępowanie klauzulowe i w tym celu w dniu 28 stycznia 2010r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu postanowieniem Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 15 marca 2010r. w sprawie o sygn. I Co 1242/10 nadano klauzulę wykonalności.

Postępowanie egzekucyjne wszczęte wnioskiem z dnia 3 września 2010r. i prowadzone w stosunku do pozwanego na podstawie opisanego wyżej bankowego tytułu egzekucyjnego zostało zakończone umorzeniem na podstawie art. 825 pkt 1 kpc postanowieniem komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu L. T. w sprawie o sygn. akt Km 1650/10.

W wyniku przelewu na podstawie umowy z dnia 1 czerwca 2015r. powód B. (...) N. (...) w G. nabył wierzytelność przysługującą względem pozwanego D. L. uprzednio (...) z/s w P. Oddział w Polsce z/s w W..

Cesja obejmowała wierzytelność w łącznej wysokości 52.936,61zł, w tym z tytułu kapitału kwotę 30.977,22zł, z tytułu odsetek umownych kwotę 9.504,15zł, z tytułu odsetek karnych kwotę 11.834,85zł i z tytułu opłat kwotę 320,39zł.

W dniu 4 lutego 2016r. powód B. (...)N. (...) w G. zawarł z pozwanym D. L. ugodę „zero” nr (...) dotyczącą nabytej w drodze cesji wierzytelności.

(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 4, umowa kredytu konsolidacyjnego i odnawialnego k. 41-44, dyspozycja wypłaty kwot kredytu k. 45-46, załącznik nr 1 do umowy cesji k. 47-48, umowa sprzedaży wierzytelności k. 49-50, ugoda k. 54-55, 63-65, upomnienie do ugody k. 56, informacja o postawieniu wierzytelności w stan wymagalności k. 57, z akt SR w Kaliszu I Co 1242/10: wniosek k. 2, umowa k. 5-8, (...) k. 9, postanowienie k. 15, z akt postępowania egzekucyjnego Km 1650/10: wniosek k. 1, postanowienie k. 58)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż w ocenie Sądu pozwany skutecznie podniósł zarzut przedawnienia należności ubocznych.

Biorąc pod uwagę chronologię poszczególnych zdarzeń faktycznych i prawnych należy stwierdzić, iż przedawnieniu uległo w całości dochodzone pozwem roszczenie, jednakże wobec treści art. 504 § 2 kpc i art. 505 § 2 kpc i oznaczenie przez pozwanego granic, kierunków i zakresu zaskarżenia nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sąd badał zarzut przedawnienia jedynie wobec kwestionowanych należności ubocznych (por. art. 363 i n. kpc).

Przepisy o przedawnieniu mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność, dopuszczenie bowiem możliwości realizowania roszczeń bez jakiegokolwiek ograniczenia w czasie prowadziłoby do sytuacji, w której strony pozostawałyby przez dziesiątki lat w niepewności co do swej sytuacji prawnej (por. wyrok. s. apel. w Katowicach z dnia 14 lutego 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1007/12, opubl. LEX nr 1289406).

Terminem przedawnienia jest taki termin, który ogranicza pod względem czasowym dochodzenie roszczenia majątkowego, a skutkiem jego bezskutecznego upływu nie jest wygaśnięcie roszczenia, lecz niemożność jego dochodzenia (por. wyrok s. apel. w Warszawie z dnia 13 września 2012r. w sprawie o sygn. akt I ACa 120/12, opubl. LEX nr 1281086).

Na podstawie art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata, natomiast stosownie do treści art. 123 § 1 pkt 2 kc bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, a na podstawie art. 124 § 1 kc po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

Na podstawie art. 120 § 1 zd. 1 kc bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Przerwanie biegu terminu przedawnienia może wynikać z zachowania wierzyciela lub dłużnika.

Przyczynami przerwania biegu terminu przedawnienia mogą być zarówno zdarzenia (czynności) w znaczeniu materialnoprawny, jak i o charakterze procesowym.

Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu oraz wniosek egzekucyjny co do zasady przerywają bieg przedawnienia.

W razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 kc). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelewantne dla jego biegu. W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym.

Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Przerwanie biegu przedawnienia na skutek wszczęcia postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności jest związane tylko z podmiotami uczestniczącymi w tym postępowaniu i na podstawie tego tytułu, w granicach ukształtowanych klauzulą wykonalności.

Również wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem.

Ponadto jak stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt III CZP 103/14 i w uchwale z dnia 29 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 29/16 umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela - banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności - niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowane złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji, a nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 kc) - por. wyrok SN z dnia 21 lipca 2017r. w sprawie o sygn. akt I CSK 6/17, opubl. L., uchwała SN z dnia 9 czerwca 2017r. w sprawie o sygn. akt III CZP 17/17, opubl. L., uchwała SN z dnia 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt III CZP 103/14, opubl. Biul. SN 2015 nr 2, uchwała SN z dnia 29 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 29/16, opubl. Biul. SN 2016 nr 6, wyrok SN z 19 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 196/14, L., uchwała SN z 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. III CZP 103/14, L., uchwała SN z 16 stycznia 2004r. w sprawie sygn. akt III CZP 101/03, OSN 2005, Nr 4, poz. 58, wyrok SN z 23 listopada 2011r. w sprawie o sygn. akt IV CSK 156/11, L., wyrok 12 stycznia 2012r. w sprawie o sygn. akt II CSK 203/11, L., wyrok SN z dnia 12 stycznia 2012r. w sprawie o sygn. akt II CSK 203/11, opubl. LEX nr 1125087, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie o sygn. akt V ACa 663/12, opubl. LEX nr 1280272.

Niezależnie od powyższego bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Sens instytucji uznania roszczenia polega na tym, że dłużnik zapewnia wierzyciela o wykonaniu zobowiązania, w związku z czym wierzyciel nie musi obawiać się upływu przedawnienia roszczenia, gdyż uznanie powoduje przerwanie biegu przedawnienia, na skutek którego przedawnienie zaczyna biec na nowo (art. 124 § 1 kc). Uznanie jest więc przejawem lojalności dłużnika w stosunku do wierzyciela i zapobiega wytaczaniu niepotrzebnych procesów.

Nie każde przy tym zachowanie zobowiązanego wskazujące na wiedzę o istnieniu zadłużenia w stosunku do wierzyciela będzie świadczyć o uznaniu żądania. W sytuacji, gdy dłużnik odmawia zapłaty na rzecz wierzyciela brak jest podstaw do przyjęcia, iż uznaje roszczenie, nawet jeżeli ma świadomość istnienia takiego długu.

Samo podpisanie ugody, po upływie terminu przedawnienia, a nawet częściowa zapłata, ale bez wskazania, na poczet którego długu spełniane jest świadczenie, nie może być zakwalifikowane jako uznanie

O uznaniu roszczenia można mówić wtedy, gdy określone zachowania dłużnika dotyczą w sposób jednoznaczny skonkretyzowanego, skierowanego przeciwko niemu roszczenia. Dla zakwalifikowania zachowania dłużnika w kategoriach uznania roszczenia konieczne jest stwierdzenie, że z rozeznaniem daje wyraz temu, iż wierzycielowi przysługuje w stosunku do niego wierzytelność wynikająca z konkretnego stosunku prawnego. Wymóg ścisłego sprecyzowania roszczenia, będącego przedmiotem uznania wynika z tego, że bieg przedawnienia uznanego roszczenia przerywa się, ale tylko w granicach zakreślonych uznaniem – por. wyrok SA w Rzeszowie z dnia 5 września 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 215/13, opubl. L.

Należy przy tym kategorycznie podkreślić, iż uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 kc może być dokonane jedynie w odniesieniu do roszczenia, które nie uległo jeszcze przedawnieniu, dlatego ugoda z dnia 4 lutego 2016r. nie mogła doprowadzić do przerwania biegu terminu przedawnienia gdyż została ona zawarta po upływie terminu przedawnienia, który w warunkach niniejszej sprawy upłynął dla całości roszczenia w dniu 31 grudnia 2013r. – por. wyrok SA w Lublinie z dnia 23 maja 2017r. w sprawie o sygn. akt I ACa 821/16, opubl. L..

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Biorąc pod uwagę datę wymagalności kontraktu, datę wystawienia przez poprzednika prawnego powoda tytułu egzekucyjnego w postaci (...) i nadania mu przez Sąd klauzuli wykonalności oraz datę wszczęcia postępowania egzekucyjnego i datę oraz przyczyny ich zakończenia, to trzyletni okres przedawnienia upłynął już przed wniesieniem powództwa w sprawie o sygn. akt I X Nc 48683/17, tj. przed dniem 29 sierpnia 2017r., co powoduje, że zaistniały podstawy do uznania dochodzonego w sprawie roszczenia za przedawnione.

Z tych samych względów, co powyżej przedawnieniu uległy również należności uboczne.

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę w pełni podziela stanowisko wyrażone w treści uchwały Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 26 stycznia 2005r. w sprawie o sygn. akt III CZP 42/04, opubl. OSNC 2005/9/149.

Roszczenie o odsetki za opóźnienie jest roszczeniem akcesoryjnym w stosunku do roszczenia głównego, gdyż akcesoryjność ta wyraża się uzależnieniem ich powstania od istnienia niespełnionego w terminie roszczenia o

świadczenie pieniężne (roszczenia głównego). Roszczenie o odsetki za opóźnienie, po jego powstaniu, uzyskuje samodzielny byt niezależny od długu głównego i ulega przedawnieniu odrębnie od niego, osobno za każdy dzień, w ustanowionym w art. 118 kc trzyletnim terminie dla roszczeń okresowych, jednak najpóźniej w chwili przedawnienia się roszczenia głównego (por. wyrok SN z dnia 17 lutego 2005r. w sprawie o sygn. akt IV CK 579/04, opubl. LEX nr 176005, wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2005r. w sprawie o sygn. akt V CK 50/05, opubl. LEX nr 511028).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.